

Posudek na diplomovou práci kolegy Ondřeje Pohana: “Osobnost a hra”

Diplomová práce kolegy Ondřeje Pohana je velmi poctivým pokusem uchopit fenomén hry ve vazbě na lidskou osobnost, a to z hlediska filosofického a psychologického. Práce je založena na četných konzultacích s Prof. V. Břicháčkem (psychologie), s Prof. V. Hoškem (psychologie sportu) a samozřejmě na fundaci filosofické prostřednictvím četných dialogů s vedoucím této diplomové práce. Interdisciplinarita je základním výchozím hlediskem při hodnocení tohoto specifického studijního výkonu. Autor začíná vymezením pojmu a uvědomuje si, že právě toto vymezení je nejtěžším filosofickým počinem, protože se setkal s obrovským množstvím definic, jež se k tomuto fenoménu vyslovují. Protože jeho cílem byla i empirická zjišťování, zvolil psychologickou definici, i když motto k této úvodní kapitole bylo věnováno F. Schillerovi. V dalších úvahách se kolega Pohan zastavuje u vymezení J. Huizingy a F. J. J. Buytendijka. Pointuje i jazykové komponenty významu “hra” v sanskrtu, v řečtině, v čínštině, v latině.

Teorie hry je autorem analyzována prostřednictvím úvah Cailloise, Černého aj. Uvědomuje si některé vlastnosti hry jako je dobrovolnost, neváznost. Akcentuje fenomenologické pojetí hry. Zde by bylo na místě více a hlouběji pochopit fenomén hry jakožto ontologické podstaty kosmického řádu z hlediska Herakleita. Tento moment je velmi často nedoceněn a nedopochopen.

Cailloisovy formy her (agón, alea, mimicry a vertigo) pak tvoří základ autorova popisu možných her, tato kapitola je velmi přehledná, přesná a výstižná. Filosofický výměr hry jako přístupu k celku světa pak kolega Pohan velmi podrobně rozebírá na Finkově fenomenologickém přístupu k fenoménu hry. Závěrečné kapitoly jsou věnovány reflexi sportovních her. Zde se ukazuje užitečnost konzultací autora této práce s Prof. Hoškem z FTVS UK. Kolega Pohan zde vymezuje pojem osobnosti v psychologii, propojuje tuto problematiku s fenoménem “herní situace,” s teorií sportu a soutěživosti. Praktický výzkum je metodologicky i věcně velmi pozitivní, formálně bez chyb a dokazuje, jak autor pojímá “hru” jakožto významnou položku lidského životního provozu, kterou nemůžeme redukovat jen na náhodnou součást volného času. Právě v této části se ukazuje propojenost filosofie, psychologie obecné a psychologie sportu jako velmi dobrá cesta vedoucí k niternému vhledu do hry, která má stále důležitější a důležitější význam pro lidskou existenci obecně.

Navrhuji klasifikaci: v ý b o r n ě

Otázka do rozpravy: Vysvětlete Herakleitův “oheň” z pozice hry jako základu světa?

V Praze dne 7.8. 2006

doc. PhDr. A. Hogenová, CSc.